

..... [p1]

Eldon House

Queen's Road

Clapham Park¹

July 31st 1870

Dear Abbe Gezelle,

I have left your letter so long unanswered that I fear you will never believe how much pleasure it really gave me. The fact is I am always very busy & my time so fully taken up with home duties, that it is seldom I find time to write a letter that is simply [*one*] of friendship. There is one point in your last however that I ought to answer at once & that is the money that it seems is still due for the printed papers. I remember long carrying it in my pocket roled up in paper to pay directly I passed the house when in Bruges, At last never going that way I put it my desk. till called for - that was never done & it must have been the same sum part of which I found in my desk here having forgotten at last all about it. If I remember right 15f: is what I owe. I am told I can get a post office order now for Belgium so I will try tomorrow - Monday, & send it in this

..... [p2]

letter. Everything you told me about poor old Bruges interested me much - Let me hear again - I was very glad dear old St Anne's Church has been [*x*]/[*x*] renovated, but am very very glad our good Curé was not changed while I was there.² I admired him very much as a Priest. What a grand triumph the Catholics have had over the Liberals in the elections, Now that they are the stronger number in Parliament I do hope they will be more courageous. If not they deserve to be punished, as they most assuredly run the risk of being before this fearful war is over!³ I am thinkin[*g*] very probably to day, the Emperor & King will begin in earnest,⁴ they so often begin battles on Sundays I have noticed & I cannot think why England is very wroth as it has a right to be, on discovering the cool manner

.....

1 Londen.

2 Sinds december 1869 was Kasimier Affenaer pastoor-deken van de Sint-Niklaaskerk te Veurne.

3 Hiermee doelt ze op de Frans-Duitse oorlog, die op 19 juli 1870 was gestart en zou duren tot 10 mei 1871.

4 Foutief voor 'earnest'.

in which France & Prussia were disposing of Belgium & Holland⁵ between them deceiving England all the while!⁶ There seems to be little doubt now, but that England will fight also. I expect first an army of occupation will be sent into Belgium to protect.⁷ Secondly I expect when France has time, she will attack Engla[nd]

[p3]

& the Irish join France against us - Considering half our army is Irish we shall have not only enemies in front, but enemies in the rear & in the midst of us! - In fact it appears to me the accomplishment of what the prophecies⁸ have so long foretold is at hand, & that a general European War more fearful than any that has ever been kno[w]n will now take place⁹ May God help us all, the poor, the widows, the orphans, Priests & Nuns, rich & poor all will suffer. The good suffering for the sins of others & the glory of God, the wicked as a punishment for the fearful wickedness that shatters the earth, & that they may be purged from off the face of the earth, & God's church be purified before it is rendered glorious & triumphant! We who live in these days, need constant prayer & union with God to preserve us aright from the snares spiritual & temporal that surround us on all sides, those who survive will rejoice indeed at the defeat of God's enemies & the triumph of His Church! - And in the commencement of this fearful strife, the great Council has quietly done its work, one great Dogma has

[p4]

been clearly defined - Deo Gratias!¹⁰ Believing firmly as I ever have done in the infalibility¹¹ of the Pope, I have listened in astonishment to Catholics disputing it!¹² And still more surprised & sad did I feel to see my own Bishop Brother take part against its definition! May God forgive him. I have not heard from him since, & hope

.....

- 5 België en Nederland vreesden onder de voet gelopen te worden door de Duitsers, maar ook waren er berichten over onderhandelingen waarin België en Nederland als pasmunt zouden worden gebruikt om nu eens aan Pruisen dan weer aan Frankrijk te geven in ruil voor bepaalde toegevingen.
- 6 Engeland zag liever het neutrale Nederland en België als buffer tussen hen en de grote Duitse en Franse staten, dan dat de Lage Landen door de grootmachten opgeslokt zouden worden.
- 7 Volgens het Verdrag van Londen (1839) garandeerde Groot-Brittannië de Belgische neutraliteit en veiligheid. Wat Nederland betreft, waren de voornemens meer vrijblijvend want de Britse regering wilde enkel morele ondersteuning geven.
- 8 Foutief voor 'prophecies'.
- 9 Mogelijk verwijst ze hiermee naar de eerste profetie van Don Bosco (1815-1888). Begin 1870 had deze Italiaanse heilige namelijk een visioen dat een nakende oorlog voorspelde. Ook later zou Mary nog refereren aan de profetiën van Don Bosco in haar [brief aan Guido Gezelle van 16/02/1873-16/03/1873](#).
- 10 vertaling Latijn (Miet Hubrechts): God zij dank!

the next I shall hear will be that he is loudly preaching the Doctrine in his Diocese & making reparation for his previous want of faith - He called on me on his way to Rome. When I spoke so fervently about the Infallibility I was surprised at his silence but attributed it simply to a worldly prudence.¹³ I wonder if he will call on me on his return? -

We have had very hot weather here for a long time. We can only drink iced water & eat fruit. I have felt much my long daily walks to Chapel [*though*] I rise at half past five & go in the cool of the morning, & late in the evening - But my poor ankles¹⁴ at last swell & pain me so that some days I cannot go. We are going to the seaside however now to 19. Royal Crescent, West Cliff

..... [p5]

Ramsgate¹⁵ for three weeks. We leave on Wednesday next. The sea air & sea bathing will strengthen us all. Maurice is very well studying still as he is determined to try again to pass for Honours in [*October*] - He made a retreat under the Redemptorist fathers at Clapham two weeks ago - under his own confessor which is always so much better than going to a stranger & has been very happy ever since. Mary, & Angela are at home, & Edward comes on Tuesday from Beaumont. Maurice has been invited there to Examen¹⁶ the boys in Greek & Latin, at the public Examination. I was asked to accompany him, but as it is only the day before we leave for Ramsgate I must remain & attend to the packing &c. &c. for my numerous family - Dot is very much grown & is a very clever & very good little thing I hope she will always continue so - Blanche is nearly the size you knew Dotty, she is a

.....

- 11 Foutief voor 'infallibility'.
- 12 Hiermee betoont Mary zich een aanhanger van het ultramontanisme, een stroming binnen de katholieke leer die de autoriteit van de paus onderschrijft. Ze zette zich dan ook in voor de zoeaven door geld in te zamelen en te ijveren voor betere leefomstandigheden tijdens hun expeditie. Ze was trots dat twee van haar zonen hun leven riskeerden voor de paus.
- 13 Bisschop Clifford vond dat de kwestie van de pauselijke onfeilbaarheid voor onnodige wrijvingen zorgde tussen katholieken en protestanten. Op 17 december 1870 liet hij in *The Tablet* noteren dat hij alle twijfel rond het dogma bij de gelovigen wou wegnemen. Maar zoals steeds nam hij de tijd om tot een weloverwogen beslissing of advies te komen.
- 14 Foutief voor 'ankles'.
- 15 In het begin van de 19e eeuw transformeerde Ramsgate van een militaire haven tot een populaire badplaats. De Royal Crescent op West Cliff ontroppte zich tot een chique residentiële buurt, vlak bij de zee en de haven.
- 16 Foutief voor 'Examine'.

perfect lump of fun! She is always saying or doing something to make us laugh. She is very affectionate & tender hearted, & kisses the crucifix & makes little compassionate reflections over the sufferings of Jesus, that it is quite pretty to listen to, having her alone

If ever you come over to England

..... [p6]

mind you come and see us - Remember me very kindly to Mrs Berrington, & the Whitgreaves.¹⁷ So you have never been to the dinner yet! Is the house furnished yet. Has he exhibited this year as Captain of the Gymnastic Band! What amusements have there been in Bruges - Any more boating? Remember me very kindly to the Caloens.¹⁸ By the bye about a month ago, I read a letter from the Priest¹⁹ at Dover, announcing the arrival of Mary Margaret! & wanting to know if all she said of me & herself was true. She told the Priest I had adopted & been very kind to her & that she was in my service, when a woman enticed her away from me.

I suppose the rest of her story was that she was now very sorry & wanted to come back. However all the Priest said was that she had arrived there penniless, & out of compassion a Protestant gentleman had taken her into his house for three nights to give time to make enquiries about her. Not knowing my address he wrote to Burns & Lambert²⁰ who forwarded the letter to me. It was fortunate she did not know my

..... [p7]

address, or she would have begged her way straight here. Maurice answered the letter writing from the Middle Temple, so that she should not now know our address, & we have heard no more of her. Did you know of her leaving? Did she refuse to go into that house of refuge, I settled with you about?²¹ If ever she turns up again &

.....

17 Het echtpaar Rosina en Joseph Robert Withgreave.

18 Het echtpaar Savina en Charles van Caloen.

19 Mogelijk ging het om Father James Edward Laws, priester in de St. Paul's Church in Dover.

20 Bij deze - aanvankelijk anglicaanse maar sinds 1848 katholieke - boekhandel had Mary (toen nog Vavasour) in 1859 haar mooi geïllustreerde *The Child's Mass Book* uitgegeven.

21 Eerder had ze in dit verband al gesproken over een plaats die barones Van Caloen haar aangeraden had. Zie de [brief van Mary Clifford Kavanagh aan Guido Gezelle van 21/02/1870](#).

will go there I will pay the Nuns but I will never do anything else for her. How we laughed at the idea of coming to ask leave not to fast! She only being 20 - not 21 till next January. Being so delicate in her conscience on this point, & so indifferent in every other respect! -

Now I have written so long a letter I must detain you no longer -

To my surprise one day I met Mons^{gr} Boone in the streets in London I drove back to his cab. & he got out & spoke a few minutes with us he was looking very well -

Good bye. Kindest remembrance from all - especially from

[Yours] very sincerely & respectfully

Mary C. Kavanagh

..... [p8]

Do you know that Willy is engaged to be married to his cousin (second cousin) Miss Weld of Lulworth, on the 5th October next. But now that the French troops are leaving Rome he talks of going back as a Zouave. I hope he will, but of course now he is engaged to be married, his wife has the greater claim over him, so I fear to say much Oh. how I wish I were a man & could lead off a large army of young men at once to help the Holy Father, & that my three sons were the first to wish to join me in the expedition.²² Edward I expect will be a Priest - I hope so. Oswald keeps steady to Farming so does Henry -

.....

22 De wereldlijke macht van paus Pius IX werd op 1 september 1870 tot een minimum herleid. De Italiaanse nationalisten waren de pauselijke staten binnengevallen, nadat Napoleon III zijn troepen teruggetrokken had om het Duitse oorlogsgeweld te trotseren. Maar zonder de steun van Frankrijk kon het vrijwilligersleger van de paus, de zogenaamde pauselijke zoeaven, de overmacht niet aan, en capituleerde op 20 september 1870. Rome werd de hoofdstad van het verenigde Italië, terwijl paus Pius IX zich terugtrok als de 'Gevangene van het Vaticaan'. De strijd tussen de paus en de nationalisten had de katholieke harten in Europa, van de Engelse aristocratische families en zeker van Mary C. Kavanagh erg beroerd.

Briefbeschrijving

Verzender	Clifford, Mary Constantia
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	31/07/1870
Verzendingsplaats	Londen
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef ; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; Mary Contstantia Clifford = Mary Constantia Kavanagh.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef ; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; Mary Contstantia Clifford = Mary Constantia Kavanagh.
Gepubliceerd in	De briefwisseling van Guido Gezelle met de Engelsen 1854-1899 / door B. De Leeuw, P. De Wilde, K. Verbeke, (o.l.v.) A. Deprez. - Gent : Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, 1991, dl.II, p.106-109

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	2 dubbele vellen, 210 mm x 135 mm papier, wit papiersoort: 8 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	4885
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.11212

Inhoud

Incipit	I have left your letter
Tekstsoort	brief
Talen	Engels

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	31/07/1870, Londen, Mary Constantia Clifford aan [Guido Gezelle]
Editeur	Miet Hubrechts; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
